

A "történelmi" egyházakról

Egy rövidke pillanatig gondoltam arra, ennek a jegyzetemnek, a legutóbbit ("Mélyszlovák" vagy "buta tót"?) kissé megmászva, a "Mélydemokrata" vagy "buta magyar?" címet adom. De nem, ez a téma annál sokkal komolyabb. Három valódi és egy hamis történelmi egyházról és egy gonosz szándékkal kihagyott, régi és szintén valódi magyar történelmi egyházról van szó. A kérdés pedig azért merült föl előttem január 7-én, mert ezen a napon olvastam egy hosszabb interjút a **Magyar Nemzet** hasábjain **Rázmány Csaba unitárius püspökkel**, az Erdélyben már 1568-ban hivatalosan elismert unitárius egyház magyarországi püspökével. Mikor I. Habsburg Lipót német császár Budavára 1686-beli bevétele után röviddel az Erdélyi Fejedelemség nagyhercege is lett és 1690-ben kibocsátotta a Diploma Leopoldinum nevű császári pátenst, ebben garantálta az erdélyieknek a három erdélyi nemzet (a magyar, a székely és a szász) és a négy vallás, a katolikus, református, luteránus és unitárius teljes autonómiáját. Ez a négy keresztény vallás röviddel később az egész történelmi Magyarországon teljesen egyenjogú lett, a Magyar Királyság 1944 végéig való fennállásáig ezek az egyházak voltak országunkban a **történelmi egyházak**.

A Habsburg-házzal való 1867-es kiegyezést követően a baptista, nazarénus és zsidó egyházak ún. "bevett egyházként" lettek elismerve, tehát ezek is törvényesen, de nem a történelmi egyházakkal azonos jogokkal működhettek. Hogy az első Magyar Köztársaság 1945-től 1949 augusztus 20-ig tartó rövid fennállása alatt, mikor a Rákosi-féle szovjet típusú "népidemokrata" ún. "Alkotmányt" megszavazta egy korrupt parlament, mi volt a különböző egyházak jogi helyzete, arra már nem emlékszem. Azt azonban mindenki tudja, hogy attól fogva egészen a kommunista diktatúra 1989-ben kezdődő összeomlásáig valamennyi egyház különböző erővel folytatott üldöztetést szenvedett.

A Rázmány püspök úrral folytatott interjúból tudtam csak meg, igen nagy meglepetéssel – felháborodásnak is mondhatnám –, hogy **Antall József** első, "demokratikusnak" álcázott kormányalakítását követően csak a katolikus, református és evangélikus egyházak lettek "történelminek" elismerve, az unitárius egyház azonban nem. Az utóbbi leszorult a "kisegyházak" közé. Negyedik "történelmi" egyház is lett azonban: a **MAZSIHISZ**. Ha valaki nem tudná, az a **zsidó** hitközségek gyülekezete.

Ez feltehetőleg a nagyobb – és ki kell mondanom, teljesen hamisan értelmezett – "demokrácia" nevében történt. Mert a zsidó vallás csupán 1868-tól lett "bevett" hazánkban és csupán 1991-től lett más vallásokkal egyenjogú. Hogy lehet hát "történelmi" és *hogy kerül a csizma az asztalra?* Szerkesztő.